

Quick scan flora en fauna

Schoolstraat 2 te Gameren

In opdracht van: Bureau Plannen-makers

10 december 2018

Colofon

© 2018 Laneco / Bureau Plannen-makers

Tekst en samenstelling: J. Roelofs MSc.

Tweede lezer: Ing. T. Brouwer

Projectnummer: 77.18.06

In opdracht van: Bureau Plannen-makers

Wijze van citeren: Roelofs, J., 2018. Quick scan flora en fauna Schoolstraat 2 te Gameren. Laneco, Ede.

Contact:

Laneco
Mastbos 25
6718 HA Ede
www.laneco.nl

Laneco is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus, brancheorganisatie voor kwaliteitsbevordering en belangenbehartiging.

Niets uit dit rapport mag worden verveelvoudigd, gewijzigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van scanning, internet, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en Laneco noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Laneco is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van Laneco. De opdrachtgever vrijwaart Laneco voor aanspraken van derden in verband met deze toepassing.

INHOUD

1	INLEIDING	5
1.1	AANLEIDING	5
1.2	GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGREPEN	5
2	WETTELIJK KADER.....	8
2.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	8
2.2	WET NATUURBESCHERMING	8
3	TOETSING.....	11
3.1	ONDERZOEKSMETHODIEK.....	11
3.2	NATUURNETWERK NEDERLAND	11
3.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	11
3.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	12
3.5	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTEN.....	12
4	CONCLUSIE.....	19
4.1	NATUURNETWERK NEDERLAND	19
4.2	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING	19
4.3	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN	19
4.4	WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING	19
4.5	CONSEQUENTIES	20
4.6	AANBEVELINGEN	21
BIJLAGE 1	LITERATUURLIJST.....	22

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING

Aan de Schoolstraat 2 te Gameren staat een voormalig schoolgebouw. De eigenaar is voornemens het pand te slopen en er nieuwbouw voor terug te plaatsen. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd, is toetsing aan de natuurwet- en regelgeving. In 2012 is hiervoor reeds een quick scan flora en fauna uitgevoerd (LWM, 2012), echter is deze quick scan formeel verlopen en de situatie binnen het plangebied is over de jaren veranderd. Bovendien is de quick scan opgesteld onder de Flora- en faunawet. Deze wet is per 1 januari 2017 opgeheven en overgegaan in de Wet natuurbescherming. De toetsing van de ingreep dient ook daarom geactualiseerd te worden. Hierdoor is een nieuwe quick scan flora en fauna noodzakelijk.

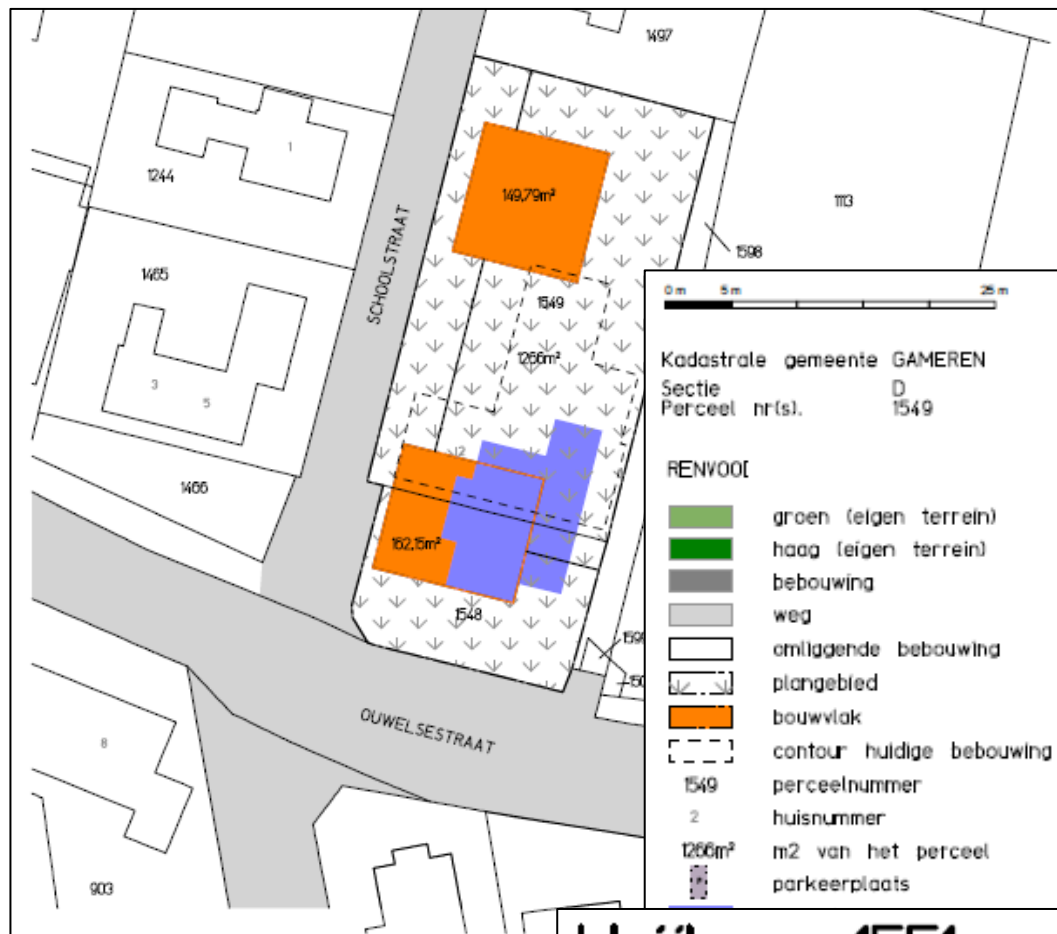
Globale ligging plangebied (rode lijn) Schoolstraat 2 te Gameren (ondergrond: Google Earth).

Voorliggend onderzoek is een quick scan waarin op basis van een gebiedsanalyse (ruimtelijk ecologisch), beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning, uitspraken worden gedaan over de geschiktheid voor beschermde plant- en diersoorten en de verwachte effecten op deze soorten. Dit resulteert in conclusies en aanbevelingen. Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving.

1.2 GEBIEDSBESCHRIJVING EN BEOOGDE INGRENEN

Het plangebied ligt aan de Schoolstraat 2 te Gameren (gemeente Zaltbommel, provincie Gelderland), het betreft een voormalig schoolgebouw. De eigenaar is voornemens om het pand te slopen en één nieuwbouw woning te realiseren. Het plangebied ligt in de bebouwde kom van Gameren en wordt aan alle kanten omringd door bebouwing, waarbij sprake is van zowel woon- als bedrijfsgebouwen van verschillende leeftijden en

Het plangebied is grotendeels bebouwd en er is een verharding met stoeptegels aanwezig, welke grotendeels overgroeid is geraakt. Tevens ligt er veel puin op het terrein, onder andere veel glas van de ramen in het pand die ingeslagen zijn. Het gebouw is een samengesteld bakstenen gebouw met een spouwmuur, het dak is bedekt met dakpannen. De daken zijn afgewerkt met een houten goot.

*Geplande situatie in het plangebied
(bron: jongzeeuw architecten adviseurs)*

Heijkop 1551

Gameren – situatie
bestemmingsplan

Schaal: 1500

Datum: 26-03-2018

Formaat: 420x297

Getekend: fb

jong zeeuw

architecten adviseurs

Indrukken van het plangebied (foto's: Laneco).

---

2 WETTELIJK KADER

2.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Een vorm van gebiedsbescherming komt voort uit aanwijzing van een gebied als Natuurnetwerk Nederland (NNN). Voor dergelijke gebieden geldt dat het natuurbelang prioriteit heeft en dat andere activiteiten niet mogen leiden tot frustratie van de natuurdoelen. Anders dan bij gebieds- en soortenbescherming is de status als NNN niet verankerd in de natuurwetgeving, maar dient het belang in de planologische afweging een rol te spelen. Dit valt onder de verantwoordelijkheid van het bevoegd gezag.

2.2 WET NATUURBESCHERMING

2.2.1 *Onderdeel gebiedsbescherming – Natura 2000*

Natuurgebieden of andere gebieden die belangrijk zijn voor flora en fauna kunnen op basis van de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn worden aangemerkt als speciale beschermingszones (SBZ's) in het kader van Natura 2000. De verplichtingen uit de Vogel- en Habitatrichtlijn zijn in Nederland opgenomen in de Wet natuurbescherming die per 1 januari 2017 van kracht is geworden. Het is verboden projecten of andere handelingen te realiseren of te verrichten die, gelet op de instandhoudingsdoelstelling, de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van soorten kunnen verslechteren, of een verstorend effect kunnen hebben op de soorten waarvoor het gebied is aangewezen.

2.2.2 *Onderdeel houtopstanden*

Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming heeft als doel bossen te beschermen en de bestaande oppervlakte bos- en houtopstanden in Nederland in stand te houden. Kort gezegd, alles wat bos is, moet bos blijven. Indien een houtopstand onder de Wet Natuurbescherming valt en deze gekapt gaat worden, moet een kapmelding worden gedaan. Ook verplicht de Wet natuurbescherming om de betreffende grond binnen 3 jaar opnieuw in te planten, de zogenaamde herplantplicht. Als bos definitief gekapt wordt, zal een ontheffing of compensatie van deze herplantplicht verleend moeten worden. De herplantplicht is niet van toepassing voor het vellen van een houtopstand in verband met realisatie van een Natura 2000-doel.

Houtopstanden vallen onder de Wet natuurbescherming als het zelfstandige eenheden van bomen, boomvormers, struiken, hakhout of griend betreffen die:

- buiten de bebouwde kom-boswet liggen
- een oppervlakte hebben van 10 are of meer
- rijbeplantingen die meer dan twintig bomen omvatten, gerekend over het totaal aantal rijen

2.2.3 Onderdeel soortbescherming

Wettelijk kader

Soortenbescherming is altijd aan de orde. Hiervoor is de Wet natuurbescherming bepalend. De Wet natuurbescherming is gericht op het duurzaam in stand houden van natuurlijke habitats en de wilde flora en fauna in hun natuurlijke leefomgeving. Deze wet heeft de beschermingsregels, zoals die ook in de Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn zijn opgenomen, overgenomen en voor de Nederlandse situatie toegepast.

Deze bescherming is, afhankelijk van het beschermingsregime (zie paragraaf 2.2.2), als volgt in de Wet natuurbescherming opgenomen:

Vogelrichtlijn

- Artikel 3.1 lid 1: Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.1 lid 2: Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen
- Artikel 3.1 lid 3: Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben
- Artikel 3.1 lid 4 en 5: Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort

Habitatrichtlijn, Bern bijlage II, Bonn bijlage I

- Artikel 3.5 lid 1: Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.5 lid 2: Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren
- Artikel 3.5 lid 3: Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen
- Artikel 3.5 lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.5 lid 5: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

Nationaal beschermde soorten

- Artikel 3.10 lid 1a: Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen
- Artikel 3.10 lid 1b: Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen
- Artikel 3.10 lid 1c: Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen

---

Procedurele gevolgen

De procedurele consequenties zijn afhankelijk van de soorten die door de ingreep worden beïnvloed. Kortweg kunnen er drie beschermingsregimes worden onderscheiden:

- Soorten van de Vogelrichtlijn:
Dit betreffen alle vogelsoorten die in Nederland als broedvogel, standvogel, wintergast of doortrekker aanwezig kunnen zijn, met uitzondering van exoten en verwilderde soorten, zoals bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn.
- Soorten van de Habitatrichtlijn, het Verdrag van Bern en het Verdrag van Bonn:
Dit zijn alle soorten van bijlage IV onderdeel a van de Habitatrichtlijn inclusief het verdrag van Bern bijlage II en het Verdrag van Bonn bijlage I, voor zover hun natuurlijke verspreidingsgebied zich in Nederland bevindt. In de bijlagen van de Verdragen van Bern en Bonn worden ook vogels genoemd.
- Nationaal beschermde soorten:
Dit zijn soorten die genoemd zijn in Bijlage A van de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de bescherming van zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen, kevers en vaatplanten voorkomend in Nederland.

Als een ruimtelijke ingreep direct of indirect leidt tot het aantasten van verblijf- en/of rustplaatsen van de aangewezen, niet vrijgestelde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Wet natuurbescherming. Afhankelijk van de ingreep en de soort kan dan een ontheffing noodzakelijk zijn. Ontheffingen worden slechts verleend wanneer er geen andere bevredigende oplossing voor de ingreep bestaat, de ingreep vanwege een in de wet genoemd belang dient plaats te vinden en de gunstige staat van instandhouding van de soort niet in gevaar komt. Vaak worden hierbij mitigerende en compenserende maatregelen gevraagd.

Wettelijke belangen

Voor soorten van Bijlage IV van de Habitatrichtlijn:

- Ter bescherming van de wilde flora en fauna en instandhouding van natuurlijke habitats;
- De volksgezondheid, de openbare veiligheid in het geding is;
- Andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard, en voor het milieu wezenlijk gunstige effecten.

Voor vogels gelden voorwaarden uit de Vogelrichtlijn:

- De volksgezondheid en de openbare veiligheid in het geding is;
- Veiligheid van het luchtverkeer in het geding is;
- Ter bescherming van flora en fauna.

Voor nationaal beschermde soorten:

- Er is sprake van een bij de wet genoemd belang.

Zorgplicht

Naast beschermde dier- en plantensoorten, moet iedereen voldoende rekening houden met in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.

3 TOETSING

3.1 ONDERZOEKSMETHODIEK

Via de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) kan een indicatie worden verkregen van de beschikbaarheid van soortengegevens. De gegevens geven echter alleen een indicatie. Daarom is besloten om naast het de gegevens uit de NDFF het onderzoek vooral te baseren op een biotoopinschatting door een ecooloog.

Bij het opstellen van de quick scan flora en fauna is verder gebruik gemaakt van bestaande atlasgegevens zoals uit de Atlas van Nederlandse vleermuizen (Limpens *et al.*, 1997), de Atlas van de Nederlandse zoogdieren (Broekhuizen *et al.*, 2016), Amfibieën en reptielen van Nederland (Creemers en Van Delft, 2009) en andere beschikbare bronnen voor verspreidingsgegevens. De meeste gegevens zijn globale verspreidingsgegevens. Bijlage 1 vermeldt de geraadpleegde bronnen.

Op 27 november 2018 heeft ecooloog J. Roelofs van Laneco het plangebied en de directe omgeving verkend. Doel van deze veldverkenning was om een indruk te krijgen van de biotopen ter plaatse en de geschiktheid voor de verschillende soortgroepen te beoordelen. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; het eenmalige veldbezoek geeft slechts een globaal beeld van aanwezige soorten en habitats op basis van een momentopname.

3.2 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in of nabij de begrenzing van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ten noorden, op circa 0.5 kilometer van de plangrens, ligt de grens van het NNN, het betreft een gebied langs de Waal. Vanuit het NNN gaat geen externe werking. Er zijn geen effecten op het NNN te verwachten als gevolg van de voorgenomen plannen.

Overige beleidskaders

Er zijn geen andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) van toepassing in het plangebied. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

3.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied te Gameren ligt op ruim 3 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Rijntakken' en op circa 10 kilometer afstand van het Natura 2000-gebied 'Loevestein, Pompveld & Kornsche Boezem'. Voor de meeste effectfactoren van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling kunnen gezien de afstand en de

---

tussenliggende elementen externe effecten op Natura 2000-gebieden worden uitgesloten.

De ontwikkeling betreft een verandering van functies waarbij de nieuwe functie, één woning, minder verkeer oplevert dan de voormalige functie van een school. Hierdoor is het niet de verwachting dat de ingreep voor een toename aan uitstoot van stikstof zorgt, een Aurius-berekening wordt dan ook overbodig geacht.

3.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Er worden geen bomen gekapt. Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is dan ook niet van toepassing.

3.5 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTEN

In het kader van de Wet natuurbescherming onderdeel soorten moet worden getoetst of er ter plaatse van de ruimtelijke ingrepen sprake is/kan zijn van negatieve effecten op beschermde planten en dieren. De beoogde ontwikkeling kan (indirecte) aantasting of verstoring van verblijfplaatsen en leefgebied tot gevolg hebben.

3.5.1 Vaatplanten

De tegelverharding binnen het plangebied is overwoekerd geraakt met onder andere braam (*Rubus*), brandnetel (*Urtica*) en paardenbloem (*Taraxacum officinale*). Hieronder is grotendeels de tegelverharding nog aanwezig. Het plangebied ligt in een volledig door de mens beïnvloed milieu. Beschermde soorten vaatplanten zijn over het algemeen gebonden aan specifieke standplaatsen in natuurgebieden, op schrale (graan)akkers of andere bijzondere groeiplaatsen; dergelijke habitats zijn binnen het plangebied niet aanwezig. Beschermde plantensoorten worden dan ook niet verwacht binnen het plangebied. Negatieve effecten op strikt beschermde plantensoorten zijn daarom uit te sluiten.

3.5.2 Grondgebonden zoogdieren

In en in de (ruime) omgeving van het plangebied kunnen verschillende nationaal beschermde zoogdiersoorten voorkomen, zoals egel (*Erinaceus europaeus*), haas (*Lepus europaeus*), konijn (*Oryctolagus cuniculus*), vos (*Vulpes vulpes*) en verschillende algemeen voorkomende soorten muizen en spitsmuizen (Huizinga, 2011; Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren). Voor deze soorten geldt in het kader van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling een vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en voortplantingsplaatsen. Provincie Gelderland is voornemens om de kleine marterachtigen, bunzing (*Mustela putorius*), hermelijn (*Mustela erminea*) en wezel (*Mustela nivalis*), van de vrijstellingstellinglijst te halen. Daarom worden deze soorten in deze rapportage als niet-vrijgestelde nationaal beschermde soorten behandeld.

Van de niet-vrijgestelde nationaal beschermde zoogdiersoorten is uit de ruime omgeving van het plangebied het voorkomen bekend boommarter (*Martes martes*), bunzing, das (*Meles meles*), eekhoorn (*Sciurus vulgaris*) hermelijn, waterspitsmuis (*Neomys fodiens*), wezel en wild zwijn (*Sus scrofa*) (Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren; NDFF).

Aangezien het plangebied geen goede dekking verschaft en er geen logische verbinding is met kleinschalig buiten gebied, wordt de aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen of andere essentiële onderdelen van het leefgebied van das en wild zwijn uitgesloten.

Er zijn geen bomen met eekhoornnesten of (grote) holtes geschikt voor boommarter aanwezig in en rondom het plangebied. De aanwezigheid van boommarter en eekhoorn kan worden uitgesloten. Er zijn geen openingen in de bebouwing gevonden die groot genoeg zijn voor steenmarter en ook aanwijzingen (latrines, vettige plekken of prooiresten) die duiden op aanwezigheid van de (overwegend gebouwbewonende) steenmarter zijn niet aangetroffen.

Het plangebied ligt in een overwegend open omgeving en dicht struweel ontbreekt, hierdoor zullen bunzing, hermelijn en wezel niet in het plangebied voorkomen.

De waterspitsmuis leeft in structuurrijke oevers langs schoon, niet te voedselrijk water met een goed ontwikkelde watervegetatie. Binnen of nabij het plangebied is geen watergang aanwezig, waardoor de aanwezigheid van waterspitsmuis kan worden uitgesloten.

Van de Europees beschermde zoogdiersoorten zijn alleen waarnemingen bekend van bever (*Castor fiber*) in de ruime omgeving van het plangebied. Deze soort wordt hier vanwege het ontbreken van geschikte habitats (grotere wateren en oevers) ook niet verwacht.

Conclusie

Op basis van de archiefgegevens en biotoopinschattingen tijdens het veldbezoek wordt het voorkomen van niet-vrijgestelde nationaal en Europese beschermde grondgebonden zoogdiersoorten binnen het plangebied uitgesloten. Negatieve effecten op deze soorten zoogdieren zijn daarom uit te sluiten. Van de algemeen voorkomende zoogdiersoorten mogen de verblijfplaatsen bij ruimtelijke ingrepen op basis van een provinciale vrijstelling worden aangetast.

3.5.3 Vleermuizen

Vleermuizen zijn globaal in te delen in gebouwbewonende soorten en boombewonende soorten. Er zijn echter ook soorten die van beide elementen gebruik maken. Ook is er onderscheid te maken in zomer- en winterverblijfplaatsen van de verschillende soorten. Sommige soorten verblijven het gehele jaar in gebouwen (spouwmuren, achter gevelbetimmeringen en dergelijke) of bomen (in holten, achter de bast). Een groot aantal soorten, ook soorten die 's zomers in boomholten verblijven, overwintert echter weer in bunkers, grotten en kelders. Alle vleermuizen zijn opgenomen in de Habitatrichtlijn en daarom strikt beschermd in de Wet natuurbescherming.

Volgens verspreidingsgegevens (Limpens *et al.*, 1997; Huizinga, 2011; Broekhuizen *et al.*, 2016; www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren; NDFF) komen in de omgeving van het plangebied verschillende soorten vleermuizen voor zoals franjestaart (*Myotis nattereri*), gewone dwergvleermuis (*Pipistrellus pipistrellus*), gewone grootoorvleermuis (*Plecotus auritus*), laatvlieger (*Eptesicus serotinus*), meervleermuis (*Myotis dasycneme*), rosse vleermuis (*Nyctalus noctula*), ruige dwergvleermuis (*Pipistrellus nathusii*) en watervleermuis (*Myotis daubentonii*).

Van deze soorten zijn rosse vleermuis en watervleermuis overwegend boombewonende soorten. Franjestaart, gewone grootoorvleermuis en ruige dwergvleermuis verblijven in zowel gebouwen als bomen en de gewone dwergvleermuis, laatvlieger en meervleermuis zijn overwegend gebouwbewonend.

Foerageergebied, vliegroute

Het gebied rondom het gebouw zou sporadisch door vleermuizen gebruikt kunnen worden om te jagen op insecten. Gezien de geringe grootte is de locatie echter maar marginaal geschikt als foerageergebied. Er is voldoende en kwalitatief beter alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig om naar uit te kunnen wijken. Het gebouw vormt geen onderdeel van een lijnelement en ook zijn er geen opgaande en lijnvormige groenstructuren aanwezig, waardoor effecten op vliegroutes kunnen worden uitgesloten.

Verblijfplaatsen

Het gebouw in het plangebied heeft een spouwmuur en er zijn in de loop van de jaren dat het gebouw leeg staat voldoende openingen voor gebouwbewonende vleermuissoorten om de ruimte in de spouw te kunnen bereiken ontstaan. Tevens zijn er kieren aanwezig bij de houten goot, waar vleermuizen achter kunnen gaan zitten. In het gebouw kunnen gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en/of ruige dwergvleermuis voorkomen. Van deze soorten kunnen zowel zomer-, kraam-, paar-als winterverblijfplaatsen aanwezig zijn. Nader onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2017 zal uit moeten wijzen of het gebouw daadwerkelijk gebruikt wordt door gebouwbewonende vleermuissoorten.

Geschikte openingen voor gebouwbewonende vleermuizen in de bebouwing

Er zijn geen bomen binnen het plangebied aanwezig, het voorkomen van verblijfplaatsen van boombewonende vleermuissoorten wordt hierdoor uitgesloten.

Conclusie

Door het uitvoeren van sloopwerkzaamheden kunnen rust- en voortplantingplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis) worden aangetast. Om het gebruik van de te slopen panden door vleermuizen te bepalen, is nader onderzoek noodzakelijk. Van deze soorten kunnen zowel zomer-, kraam-, paar- als winterverblijfplaatsen aanwezig zijn. Massa winterverblijfplaatsen worden binnen het plangebied, met onvoldoende buffercapaciteit, niet verwacht.

3.5.4 Vogels

Tijdens het veldbezoek zijn in en om het plangebied onder andere de vogelsoorten ekster (*Pica pica*), huismus (*Passer domesticus*) en kauw (*Corvus monedula*) gehoord en gezien. Alle vogels en dan specifiek hun verblijfplaatsen (nesten) zijn strikt beschermd in de Wet natuurbescherming. Aantasting van actief gebruikte nesten is niet toegestaan.

Daarnaast is van een aantal vogelsoorten de nesten en nestlocaties (verblijfplaatsen en leefgebied) het gehele jaar door beschermd.

Deze jaarrond beschermde vogelsoorten zijn onderverdeeld in vier categorieën:

1. Nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als rustplaats (voorbeeld: steenuil (*Athene noctua*)).
2. Nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden (voorbeeld: huismus).
3. Nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders (voorbeeld kerkuil (*Tyto alba*) en slechtvalk (*Falco peregrinus*)).

4. Vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen (voorbeeld: buizerd (*Buteo buteo*)). De vogels uit deze categorieën zijn meestal zeer honkvast of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor de nestplaats zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar. Ook is er een lijst vogels aangewezen waarvan alleen bij effecten op populatieniveau maatregelen nodig zijn; de zogenaamde categorie 5.

Er zijn geen bomen binnen het plangebied aanwezig, hierdoor kunnen horsten/nesten van roofvogels en ransuil (*Asio otus*), die in de bebouwde kom voor kunnen komen, worden uitgesloten binnen het plangebied.

Andere vogelsoorten waarvan het nest jaarrond is beschermd die in de bebouwde omgeving voor kunnen komen zijn de gebouwbewonende gierwaluw (*Apus apus*) en huismus. Gierwaluw kan binnen het plangebied broeden, bijvoorbeeld onder de overstekende nokpan. Voor huismus zijn er genoeg openingen en geschikte plekken bij de dakpannen aanwezig om te nestelen. Tevens is huismus tijdens het veldbezoek in de buurt van het plangebied waargenomen. Het voorkomen van nestplaatsen van de jaarrond beschermde soorten gierwaluw en huismus binnen het plangebied kan niet worden uitgesloten.

Geschikte openingen in de bebouwing voor gierwaluw en huismus

In het plangebied en de directe omgeving zijn geschikte nestlocaties voor de categorie 5-soort huiswaluw geconstateerd en zijn sporen van huiswaluwnesten waargenomen. Ook was ten tijde van de quick scan uit 2012 een nest aanwezig van huiswaluw. Aangezien in de omgeving voldoende alternatieve broedplaatsen aanwezig zijn voor deze vogels, zijn er geen omstandigheden aanwezig om deze vogels jaarrond te beschermen. Er zijn in de huidige situatie (2018) geen nesten aanwezig waardoor effecten op de populatie worden uitgesloten. Negatieve effecten op vogels uit de vijfde categorie worden dan ook niet verwacht indien rekening gehouden wordt met het broedseizoen (actieve broedplaatsen).

Conclusie

In het plangebied wordt, op basis van een eenmalig veldbezoek, de aanwezigheid van nestplaatsen van gierzwaluw en huismus, soorten waarvan het nest jaarrond is beschermd, niet uitgesloten. Nader onderzoek zal uit moeten wijzen of het gebouw daadwerkelijk gebruikt wordt door deze soorten.

3.5.5 Amfibieën

Het habitat van amfibieën is onder te verdelen in water- of voortplantingshabitat (vaak een poel, vijver of smalle watergang zonder grote vissen) en landhabitat (bosjes, struwelen e.d. en voor sommige soorten vergraafbaar zand). Binnen het plangebied en in de directe omgeving zijn geen watergangen of waterelementen zoals poelen zonder vissen aanwezig, waardoor de voorgenomen ontwikkeling geen effect heeft op voortplantingswater van amfibieën. Ook het landhabitat van amfibieën is beschermd; vaak een ruigte of (hout)wal nabij een poel of geschikt waterelement. De braamruigte op de verharding is vanwege de afstand tot voortplantingswateren en de gecultiveerde/verharde ondergrond niet geschikt als landbiotoop. Ook is geen vergraafbaar zand in het voor een groot deel verharde en bebouwde plangebied aanwezig voor de strikt beschermde rugstreeppad (*Bufo calamita*). Tevens is de ligging van het plangebied te midden van verhardingen en bebouwing onaantrekkelijk voor amfibieën. Negatieve effecten op deze soorten zijn daarom uit te sluiten.

3.5.6 Reptielen

Reptielen stellen strikte eisen aan hun omgeving en alle inheemse reptielen zijn in de Wet natuurbescherming beschermd. De meeste reptielensoorten houden zich voornamelijk op in geleidelijke overgangssituaties tussen natuurlijke biotopen in bos-, heide- en veengebieden (bijv. heide en/of heischrale graslanden in combinatie met bossen en/of kleine landschapselementen).

In het plangebied is grotendeels nog een tegelverharding aanwezig, het is gecultiveerd en er is geen watergang binnen het plangebied aanwezig. Ook de omgeving van het plangebied is grotendeels verhard en gecultiveerd. Structuurrijke vegetaties met voldoende dekking ontbreken. Het voorkomen van reptielen kan daardoor worden uitgesloten.

3.5.7 Vissen

Vanwege het ontbreken van watergangen binnen het plangebied, zijn effecten op beschermde vissoorten uit te sluiten. Ook hebben de werkzaamheden geen invloed op de nabijgelegen watergangen.

3.5.8 Insecten (vlinders, libellen, sprinkhanen) en overige soortengroepen

Slechts een beperkt aantal van de zeer soortenrijke groep van de insecten is beschermd. De habitateisen van beschermde soorten binnen deze groep zijn vaak zeer locatie

---

specifiek en gebonden aan zeer bijzondere biotopen en/of specifieke waardplanten. Dergelijke biotopen zijn in het plangebied niet aanwezig. Ook andere strikt beschermde soorten mollusken en tweekleppigen kunnen worden uitgesloten in het plangebied.

4 CONCLUSIE

Aan de Schoolstraat 2 te Gameren, staat een voormalig schoolgebouw. De eigenaar is voornemens om het pand te slopen en er één nieuwbouw huis voor terug te plaatsen. Voor deze werkzaamheden plaatsvinden, moeten de gevolgen voor beschermde natuurwaarden en de consequenties met betrekking tot de natuur wet- en regelgeving in beeld zijn gebracht.

4.1 NATUURNETWERK NEDERLAND

Het plangebied ligt niet in of nabij het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Ook andere beleidskaders uit het Natuurbeleidsplan (NBP) zijn niet van toepassing. Voor de voorgenomen ontwikkeling zijn er in het kader van het NNN en het NBP dan ook geen consequenties te verwachten.

4.2 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL GEBIEDSBESCHERMING

Het plangebied ligt op ruim 3 kilometer afstand van de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied. Voor de meeste effectfactoren van de werkzaamheden, zoals geluid, licht, menselijke aanwezigheid en trilling kunnen gezien de afstand en de tussenliggende elementen externe effecten op het Natura 2000-gebied worden uitgesloten.

De ontwikkeling betreft een verandering van functies waarbij de nieuwe functie, één woning, minder verkeer oplevert dan de voormalige functie van een school. Hierdoor is het niet de verwachting dat de ingreep voor een toename aan uitstoot van stikstof zorgt, een Aurius-berekening wordt dan ook overbodig geacht.

4.3 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL HOUTOPSTANDEN

Er worden geen bomen gekapt, Het onderdeel houtopstanden van de Wet natuurbescherming is dan ook niet van toepassing.

4.4 WET NATUURBESCHERMING – ONDERDEEL SOORTENBESCHERMING

Voor een aantal mogelijk in (de omgeving van) het plangebied voorkomende nationaal beschermde soorten zoals egel, haas, konijn, vos, spitsmuizen en muizen geldt een provinciale vrijstelling voor het aantasten van vaste rust- en verblijfplaatsen.

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten zijn niet-vrijgestelde nationale of Europees beschermde soorten (Habitat- en vogelrichtlijn), waarvoor bij aantasting van rust- en voortplantingsplaatsen een ontheffingsplicht in het kader van de Wet natuurbescherming geldt. Op basis van verspreidingsgegevens, de aanwezige habitats

---

en de biotoopeisen van individuele diersoorten zijn verblijfplaatsen van gierzwaluw, huismus en beschermde gebouwbewonende vleermuizen (gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, meervleermuis en ruige dwergvleermuis) niet uit te sluiten binnen het plangebied. Door het uitvoeren van werkzaamheden worden mogelijk nestplaatsen of rust- en voortplantingsplaatsen van deze soorten aangetast. Pas na een vervolgonderzoek kan uitsluitel gegeven worden over de eventuele noodzaak voor een ontheffingsaanvraag Wet natuurbescherming.

Van de overige in de omgeving voorkomende (niet-vrijgestelde) nationaal of Europees beschermde planten- en/of diersoorten worden geen groeiplaatsen, verblijfplaatsen of belangrijke onderdelen van het leefgebied verwacht in het plangebied. Zoals al eerder vermeldt, kunnen nesten van vogels worden verstoord als in het broedseizoen wordt gestart met werkzaamheden.

4.5 CONSEQUENTIES

Soortenbescherming

Nader onderzoek

Aantasting van rust- en voortplantingsplaatsen van in de Wet natuurbescherming beschermde soorten en daarmee een overtreding van artikel 3.1 en 3.5 van de Wet natuurbescherming, kan niet zonder nader veldonderzoek worden uitgesloten voor:

- Gierzwaluw, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek conform het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit drie onderzoeksrondes in de periode 15 mei tot en met 15 juli.
- Huismus, nestplaatsen (Vogelrichtlijn). Onderzoek conform het onderzoeksprotocol van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit twee onderzoeksrondes in de periode van 1 april tot 20 juni.
- Vleermuizen (Wet natuurbescherming en bijlage IV Habitatrichtlijn), gebouwbewonende soorten. Onderzoek conform het Vleermuisprotocol 2017 van het Netwerk Groene Bureaus bestaat uit verschillende onderzoeksrondes in de periode half mei tot half juli en in de periode half augustus tot eind september. Deze onderzoeken dienen plaats te vinden om een volledig beeld te krijgen van de functie van de gebouwen voor vleermuizen.

Overige consequenties

Twee algemene voorwaarden vanuit de Wet natuurbescherming zijn altijd van toepassing:

- De start van werkzaamheden dient buiten het broedseizoen van vogels (globaal half maart tot half juli) plaats te vinden om verstoring van broedvogels en het broedsucces te voorkomen. Alleen op basis van gericht onderzoek (naar broedende vogels), mag van deze voorwaarde worden afgeweken.
- Op basis van de zorgplicht dient bij de uitvoering van de werkzaamheden voldoende zorg in acht te worden genomen voor de in het wild levende planten en dieren en hun leefomgeving. Verstoring moet worden beperkt en dieren moeten de

gelegenheid hebben om uit te wijken en mogen niet opzettelijk worden gedood. Dit kan door:

- werkzaamheden, zoals graaf- en sloopwerkzaamheden en het verwijderen van begroeiing, te starten buiten het voortplantingsseizoen (april - augustus) en het winter(slaap)seizoen (november - februari);
- het beperken van verlichting tijdens de avonduren ten behoeve van vleermuizen en andere nachtdieren.

4.6 AANBEVELINGEN

Er zijn vanuit ecologisch oogpunt aanbevelingen te doen ten aanzien van de inrichting:

- Bij het aanbrengen van beplanting wordt aanbevolen om gebruik te maken van inheems bes- en bloemdragende struiken en planten.
- Nieuwbouw kan geschikt worden gemaakt voor vleermuizen door het gebruik van inbouw vleermuiskasten of door op een hoogte van 2,5 meter en hoger op verschillende windrichtingen (voorkeur voor zuidgerichte zijden) open stootvoegen van 2 cm bij 5 cm breed aan te brengen. Een andere optie is het creëren van 2 cm ruimte achter houten gevelbetimmering of het aanbrengen van kierende planken.
- Ook kan het nieuw te bouwen huis geschikt worden gemaakt voor huismussen door het één dakpan hoger plaatsen dan vogelschroot of het plaatsen van gevelkasten.
- Het laten oversteken van de randen (nokpan en kantpan; ongeveer 3,5 cm is voldoende) en het opruwen van de onderliggende windveer geeft de gierzwaluw toegang tot deze voor hem aantrekkelijke broedplek. Een ander alternatief is het plaatsen van gevelkasten.
- Het aanbrengen van ruwe witte dakranden en boeiboorden biedt ook in de nieuwe situatie nestlocaties voor de huiszwaluw.

BIJLAGE 1 LITERATUURLIJST

Broekhuizen, S., K. Spoelstra, J.B.M. Thissen, K.J. Canters & J.C. Buys (redactie), 2016. Atlas van de Nederlandse zoogdieren. Natuur in Nederland 12. Naturalis Biodiversity Center & EIS Kenniscentrum Insecten en andere ongewervelden, Leiden.

Creemers, R.C.M. & J.J.C.W. van Delft (redactie), 2009. De amfibieën en reptielen van Nederland. Nederlandse Fauna 9. Nationaal Historisch Museum Naturalis, European Invertebrate Survey-Nederland, Leiden.

Huizinga, 2011. Werkatlas Zoogdieren van Gelderland. Zoogdieratlas.nl.

Limpens, H., K. Mosterd en W. Bongers, 1997. Atlas van de Nederlandse vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. KNNV Uitgeverij, Utrecht.

LWM, Ingenieursbureau voor land, water, milieu, 2012. Quickscan Flora en Fauna Schoolstraat 2 te Gameren.

Netwerk Groene Bureaus, 2017. Soortinventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming.

Websites:

http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natuurbeheerplan

www.ravon.nl

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx

www.verspreidingsatlas.nl/amfibieen

www.verspreidingsatlas.nl/planten

www.verspreidingsatlas.nl/reptielen

www.verspreidingsatlas.nl/zoogdieren

www.vleermuis.net

www.vogelatlas.nl